

Ίδρυση ΕΠΕ στη Γερμανία – Θεμελιώδη ζητήματα πριν την ίδρυση

Πότε αποτελεί η ΕΠΕ την κατάλληλη εταιρική μορφή;

Εφόσον μία επιχειρηματική ιδέα ή οι συνθήκες της αγοράς προμηνύουν επιτυχία για μία επιχείρηση, το επόμενο σημαντικό βήμα είναι η επιλογή της κατάλληλης εταιρικής μορφής. Στο σημείο αυτό απαραίτητη είναι η συμβουλή ενός έμπειρου δικηγόρου και ενός φορολογικού συμβούλου. Οι επιλογές είναι είτε η ατομική επιχείρηση, είτε η ενδεχομένως μαζί με άλλους εταίρους ίδρυση μιας προσωπικής ή μιας κεφαλαιουχικής εταιρίας.

Η ΕΠΕ είναι μια κεφαλαιουχική εταιρία η οποία έχει ξεχωριστή από τους εταίρους νομική προσωπικότητα, στην οποία συμμετέχουν ένας ή περισσότεροι εταίροι και της οποίας τη μορφή και τον τρόπο λειτουργίας διαμορφώνουν και επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό οι εταίροι και οι διαχειριστές. Ωστόσο: Η προσωπική περιουσία παραμένει στο περιθώριο, ο εταίρος συμμετέχει μόνο με ένα προκαθορισμένο ποσό, το οποίο παραχωρείται ως κεφάλαιο ευθύνης στην ΕΠΕ. Έτσι η προσωπική περιουσία του κάθε εταίρου δεν επιβαρύνεται από τυχόν χρέη της εταιρίας, στην οποία μετέχει ο εταίρος, αντίθετα από ό,τι θα ίσχυε σε μια προσωπική εταιρία.

Πότε ενδείκνυται να προγραμματίζει κανείς την ίδρυση μιας κεφαλαιουχικής εταιρίας και τις μαζί με αυτήν συνδεδεμένες νομικές, οικονομικές και φορολογικές συνέπειες;

Λίστα ελέγχου: Η ΕΠΕ είναι η σωστή εταιρική μορφή, όταν...	
Ευθύνη	Η ευθύνη για τον προγραμματισμένο επιχειρηματικό σκοπό πρέπει να περιοριστεί σε ένα συγκεκριμένο ύψος. Η ιδιωτική περιουσία χρήζει προστασίας από την πρόσβαση των πιστωτών.
Επιδίωξη, ευελιξία	Πολλοί εταίροι επιθυμούν να συμμετάσχουν στην εταιρία με διάφορα κίνητρα. Μερικοί θέλουν να εισφέρουν προσωπική εργασία, άλλοι θέλουν απλά να επενδύσουν τα χρήματά τους.

Οικονομικά	Η εταιρία πρέπει να είναι εξοπλισμένη με ένα σταθερό, αλλά περιορισμένου ύψους κεφάλαιο.
Διαφήμιση/Πρωώθηση	Θέλετε να παρουσιάξετε στις εμπορικές συναλλαγές με μία εμπορική επωνυμία, η οποία θα παραπέμπει άμεσα στα προϊόντα σας και θα λειτουργεί όπως η "μάρκα".
Συνεργασία	Θέλετε να έχετε τη δυνατότητα, αλλά όχι την υποχρέωση να προσφέρετε προσωπική εργασία στην εταιρία.
Φορολόγηση	Θέλετε να επωφεληθείτε από τη χαμηλή φορολόγηση των κεφαλαιουχικών εταιριών. Θέλετε να κάνετε χρήση της δυνατότητας να διαθέτετε χωρίς φορολόγηση, τμήματα της κεφαλαιουχικής εταιρίας, τα οποία ανήκουν σε μια κεφαλαιουχική εταιρία.

Ποια είναι τα πλεονεκτήματα της ΕΠΕ;

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας λειτουργούν συνολικά περίπου 900.000 επιχειρήσεις με τη νομική μορφή της ΕΠΕ. Αυτό είναι εύλογο: Η ΕΠΕ προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα. Μαζί με τον περιορισμό της ευθύνης στην περιουσία της επιχείρησης, υπάρχουν φορολογικά αλλά και οικονομικά πλεονεκτήματα καθώς και διαφάνεια όσον αφορά τα οικονομικά ζητήματα.

Η νομική μορφή της ΕΠΕ αποτελεί μία εταιρική μορφή, η οποία έχει ωριμάσει νομικά σε μεγάλο βαθμό, και η οποία χαρακτηρίζεται από σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων, εποπτικά όργανα, σαφή λογιστικά πρότυπα και εκτεταμένη ελευθερία διαμόρφωσης. Η ΕΠΕ καθιστά δυνατή τη βέλτιστη πραγματοποίηση της σκοπούμενης επιχείρησης.

Ο περιορισμός της ευθύνης

Κατά βάση ο νόμος για τις ΕΠΕ περιορίζει την ευθύνη των εταίρων στην εταιρική περιουσία που έχουν οι ίδιοι προσδιορίσει (άρ. 13 παρ. 2 του νόμου περί ΕΠΕ). Για το λόγο αυτό είναι εξασφαλισμένο, ότι ο εταίρος μπορεί να περιορίσει τον επιχειρηματικό του

κίνδυνο. Με την ΕΠΕ έχει τη δυνατότητα να διαχωρίσει απόλυτα τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες από την ιδιωτική του ζωή.

Προσοχή:

Ωστόσο αυτός ο περιορισμός της ευθύνης ισχύει απεριόριστα μόνο τότε, όταν οι εταίροι και οι διαχειριστές ενεργούν στο πλαίσιο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους. Για τον λόγο αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικό για τον ιδρυτή της ΕΠΕ να είναι ενήμερος για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εταίρου της ΕΠΕ, ο οποίος ενεργεί ταυτόχρονα και ως διαχειριστής.

Υποχρέωση υποβολής αίτησης αδυναμίας πληρωμών

Αν οι εργασίες δεν προχωρούν όπως είχε σχεδιαστεί, ο διαχειριστής δεν πρέπει να παραμένει αδρανής και να περιμένει για πάρα πολύ μεγάλο διάστημα. Ο διαχειριστής της ΕΠΕ είναι, σύμφωνα με το άρθρο 15Α του Κανονισμού για την αδυναμία πληρωμών, υποχρεωμένος να αιτηθεί την πτωχευτική διαδικασία, όταν υφίσταται υπερχρέωση ή αδυναμία πληρωμών. Στη συνέχεια ισχύει η προθεσμία των τριών εβδομάδων. Το αργότερο μετά από τρεις εβδομάδες πρέπει ο διαχειριστής να δράσει, διαφορετικά καθιστά τον εαυτό του ποινικά υπεύθυνο. Επιπλέον μπορεί υπό προϋποθέσεις, να βρεθεί υπόλογος π.χ. για χρέη στην εφορία ή για υποχρεώσεις σε προμηθευτές. Αυτή η περίπτωση είναι γι' αυτό το λόγο ιδιαίτερα προβληματική, επειδή ακόμα και για τους ίδιους τους εμπόρους, υπό προϋποθέσεις δεν είναι εύκολο να καθορίσουν πότε πράγματι συντρέχει υπερχρέωση ή αδυναμία πληρωμών (βλέπε μέρος 2, κεφάλαιο 5.1).

Εγγυήσεις

Με την επιλογή της νομικής μορφής της ΕΠΕ ο εταίρος/διαχειριστής πρέπει συχνά να δεσμεύεται προσωπικά για την ΕΠΕ. Η συχνότερη περίπτωση: Οι τράπεζες απαιτούν μια προσωπική εγγύηση του εταίρου, ιδίως του εταίρου – διαχειριστή, όταν η ΕΠΕ λαμβάνει δάνεια.

Πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη ότι καμία άλλη νομική μορφή δεν προσφέρει μεγαλύτερο περιορισμό ευθύνης. Από αυτήν την άποψη η ΕΠΕ παρουσιάζεται ως μία ιδανική μορφή επιχείρησης.

Ωστόσο τα δικαστήρια απαιτούν από το διαχειριστή μιας επιχείρησης θεμελιώδεις γνώσεις σε ένα περίπλοκο οικονομικό σύστημα. Αυτό αφορά π.χ. την αυξημένη ευθύνη του παραγωγού προϊόντος και των όρων προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και γενικές οικονομικές γνώσεις, όπως το δίκαιο του ανταγωνισμού, το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας, τους φορολογικούς νόμους, τις διατάξεις για την τήρηση λογιστικών βιβλίων και ισολογισμού, τις υποχρεώσεις δημοσίευσης, τις διατάξεις του εργατικού δικαίου.

Η προσωπική θέση του διαχειριστή

Το καθεστώς του διαχειριστή της ΕΠΕ είναι σύνθετο. Ο διαχειριστής είναι όργανο της ΕΠΕ και ως εκ τούτου υπάγεται ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις στο Δίκαιο των Εταιρειών. Στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις ανήκουν πρωταρχικά η διευθυντική αρμοδιότητα, όπως επίσης και υποχρεώσεις ως προς την συνέλευση των εταίρων, όπως η σύγκλησή της, η υποχρέωση υποβολής αίτησης αδυναμίας πληρωμών και υποχρεώσεις ως προς το εμπορικό μητρώο, καθώς και λογιστικές υποχρεώσεις, π.χ. η κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Από αυτά πρέπει να διαχωριστεί η προσωπική κατάσταση του διαχειριστή, της οποίας οι λεπτομέρειες θα καθοριστούν στην ουσία τους από το συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών του διαχειριστή. Αυτό το συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών του διαχειριστή είναι κατά βάση ένα ελεύθερο συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών και όχι εργασιακή σχέση. Μόνο σε εξαιρετική

περίπτωση εφαρμόζονται αντίστοιχα διατάξεις του εργατικού δικαίου στον διαχειριστή. Όπως π.χ. η προστασία από την κατάσχεση στους εργαζομένους.

Οι περισσότερες όμως διατάξεις του εργατικού δικαίου κατά κύριο λόγο δεν βρίσκουν εφαρμογή στον διαχειριστή, όπως οι ρυθμίσεις του νόμου περί προστασίας από την απόλυση ή του νόμου για το χρόνο εργασίας. Αυτό έχει για παράδειγμα ως συνέπεια να μην απαγορεύεται για το διαχειριστή η εργασία την Κυριακή και να μην απολαμβάνει καμία προστασία από την απόλυση με βάση το νόμο περί προστασίας από την απόλυση. Επίσης, από άποψη του δικαίου της ευθύνης, το γεγονός ότι ο διαχειριστής δε βρίσκεται στην ίδια θέση με τον εργαζόμενο, λειτουργεί μειονεκτικά. Έτσι δεν ισχύουν για τον διαχειριστή οι βασικές αρχές της ευθύνης του εργαζομένου, οι οποίες ευνοούν τον εργαζόμενο, ως προς το ότι π.χ. αυτές δεν του δημιουργούν ευθύνη απέναντι στον εργοδότη για απλή αμέλεια.

Το γεγονός ότι ο διαχειριστής δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί ως εργαζόμενος, δεν σημαίνει ότι αυτή η ρύθμιση είναι δεσμευτική και για το φορολογικό δίκαιο και για το δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης. Κυρίως στο φορολογικό δίκαιο ο διαχειριστής αντιμετωπίζεται ως εργαζόμενος: Επιτυγχάνει όπως ένας εργαζόμενος εισοδήματα από μη ελευθέρια επαγγέλματα. Επίσης όσον αφορά τη φορολόγηση του υπηρεσιακού αυτοκινήτου του, π.χ. τα υπηρεσιακά ταξίδια του, βρίσκεται στην ίδια θέση με έναν εργαζόμενο.

Στο δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης το ερώτημα αν ο διαχειριστής είναι υπόχρεος σε καταβολή κοινωνικών ασφαλίσεων, εξαρτάται από το αν απασχολείται ως ελεύθερος επαγγελματίας. Η απάντηση είναι αρνητική στην περίπτωση του κυρίαρχου εταίρου-διαχειριστή, ο οποίος κατέχει τουλάχιστον το 50% του εταιρικού μεριδίου. Αλλά επίσης ένας διαχειριστής, ο οποίος συμμετέχει μόνο μειοψηφικά, ή ένας τρίτος διαχειριστής μπορεί σε μεμονωμένη περίπτωση να απασχολείται χωρίς να είναι υπόχρεος κοινωνικής ασφάλισης. Αυτή είναι η περίπτωση για έναν εταίρο-διαχειριστή, όταν διαθέτει μια λεγόμενη δεσμεύουσα μειοψηφία, δηλαδή όταν δεν μπορεί να ληφθεί καμία απόφαση των εταίρων ενάντια στις βουλήσεις του. Στην εταιρική σύμβαση ορίζεται για παράδειγμα, ότι οι αποφάσεις χρειάζονται μια πλειοψηφία άνω του 75% των ψήφων των παρόντων και ένας

εταίρος έχει 25% των ψήφων, αυτός θα μπορούσε να παραγκωνίσει το σύνολο των αποφάσεων. Για το λόγο αυτό, αυτός ο διαχειριστής δεν έχει εξαρτημένη απασχόληση στην ΕΠΕ, ώστε να απαλλάσσεται από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.

Οι τρίτοι διαχειριστές μπορούν να απασχολούνται χωρίς να είναι υπόχρεοι κοινωνικής ασφάλισης μόνο στην εξαιρετική περίπτωση, όταν πρόκειται για διαχειριστή, ο οποίος είναι ο συνεργάτης σύζυγος της εταιρού, για τον οποίο μετά από εκτίμηση των συγκεκριμένων συνθηκών δεν προκύπτει “εξουσίαση” μέσω της συζύγου. Εφόσον ο διαχειριστής δραστηριοποιείται με υποχρέωση κοινωνικής ασφάλισης, τότε δεν λαμβάνει για παράδειγμα από το Ομοσπονδιακό Οργανισμό Εργασίας ούτε επίδομα πτώχευσης ούτε επίδομα ανεργίας. Μόνο στην εκ του νόμου ασφάλεια ασθένειας και σύνταξης μπορεί να ασφαλιστεί οικειοθελώς. Ωστόσο πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο διαχειριστής που απασχολείται χωρίς υποχρέωση κοινωνικής ασφάλισης, δεν απολαμβάνει το αφορολόγητο του μεριδίου του εργοδότη στην κοινωνική ασφάλιση.

Συμβουλή:

Ελέγξτε εξ αρχής οπωσδήποτε μέσω υποβολής ερωτήματος στην γερμανική υπηρεσία συνταξιοδοτικής ασφάλισης, αν υφίσταται εργασιακή σχέση με υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση. Μπορείτε να κάνετε λήψη της αίτησης για τη διαπίστωση του καθεστώτος ως προς το δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης μέσω διαδικτύου (www.deutsche-versicherung.de). Ένας έλεγχος θα πραγματοποιηθεί εξάλλου αυτόματα, όταν κατά την εγγραφή του ασφαλιστικού ταμείου της επιλογής σας, σημειωθεί στο λεγόμενο πιστοποιητικό κατάστασης, ότι πρόκειται για εταίρο-διαχειριστή. Αν δηλωθεί αυτό το πιστοποιητικό κατάστασης, ακολουθεί αυτόματα ένας έλεγχος της κατάστασης (η ονομαζόμενη διαδικασία της υποβολής ερωτήματος) μέσω του γερμανικού συστήματος συνταξιοδοτικής ασφάλισης. Αν το γερμανικό σύστημα συνταξιοδοτικής ασφάλισης απαντήσει θετικά ως προς μία έννομη σχέση με υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, δεσμεύεται το Ομοσπονδιακό Γραφείο Εργασίας με βάση το δίκαιο κοινωνικών παροχών (βλέπε άρ. 336

Κοινωνικού Κώδικα ΙΙΙ).

Προσοχή:

Μέσω της καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών δεν θεμελιώνεται καμία εργασιακή σχέση με υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση και ως εκ τούτου καμία ασφαλιστική κάλυψη. Για την ασφάλιση των ανέργων, με την οποία δεν έχετε τη δυνατότητα της προαιρετικής ασφάλισης, αυτό σημαίνει ότι δεν λαμβάνετε επίδομα ανεργίας και πτώχευσης.

Στην περίπτωση εσφαλμένης καταβολής ασφαλιστικών εισφορών μπορείτε μόνο να ζητήσετε να σας αποδοθούν οι καταβληθείσες εισφορές των εργαζομένων ως κοινωνική ασφάλιση. Η ΕΠΕ από την πλευρά της μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή των εργοδοτικών εισφορών. Στην πράξη συμβαίνει συχνά να ελέγχει το Ομοσπονδιακό Γραφείο Εργασίας μόλις τότε την υποχρέωση κοινωνικής ασφάλισης, όταν κατατίθεται μια αίτηση κοινωνικών παροχών. Μέσω της νέας διαδικασίας υποβολής ερωτήματος προκύπτει ωστόσο μια δεσμευτική ενέργεια. Αν όμως δεν διεξαχθεί καμία διαδικασία υποβολής ερωτήματος, το Ομοσπονδιακό Γραφείο Εργασίας είναι όπως πάντα αρμόδιο να ελέγξει ανεξάρτητα το ερώτημα της υποχρέωσης κοινωνικής ασφάλισης.

Ευέλικτη διαμόρφωση της εκχώρησης εταιρικού μεριδίου

Συχνά είναι δυνατό ήδη από την ίδρυση μιας επιχείρησης να προβλεφθεί ότι οι εταίροι έχουν διαφορετικές προσδοκίες για την επιτυχία της επιχείρησης. Έτσι συμβαίνει συχνά στην πράξη οι εταίροι να κάνουν λάθος εκτιμήσεις ως προς το χρόνο και τα πραγματικά κέρδη να προκύπτουν αργότερα από το αναμενόμενο.

Αν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές απόψεων ανάμεσα στους εταίρους ή αν είναι νέο εταιρικό κεφάλαιο επειγόντως απαραίτητο, είναι δυνατόν ήδη μετά από μια σύντομη

περίοδο προσαρμογής να προκύψουν αλλαγές στη σύνθεση του προσωπικού της εταιρίας, με αποχωρήσεις ή προσχωρήσεις εταίρων, ή με την αύξηση του μεριδίου τους. Τα εταιρικά μερίδια σε μία ΕΠΕ είναι καταρχήν ελεύθερα μεταβιβάσιμα. Γι' αυτό μία αλλαγή εταίρου δεν αποτελεί πρόβλημα για την υπόσταση της ΕΠΕ.

Συμβουλή:

Προτείνεται να καθορίζονται εγγράφως συγκεκριμένες προθεσμίες καταγγελίας (διάρκειας 6 μηνών), έτσι ώστε μια αλλαγή εταίρων να είναι προβλέψιμη και να μπορεί να προγραμματιστεί. Αυτό πρέπει να ρυθμίζεται έτσι ήδη στο κατασταστικό. Εξάλλου, είναι δυνατό να οριστεί ότι τα μερίδια μπορούν να μεταβιβαστούν μόνο σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Στην πράξη συχνά η μεταβίβαση των μεριδίων καθορίζεται με συμφωνία των συνέταιρων ή της συνέλευσης των εταίρων.

Αν προβλέπεται ήδη από την ιδρυτική φάση, ότι μερικοί εταίροι δεν θέλουν να δεσμευτούν χρονικά μακροπρόθεσμα, θα πρέπει να διευκρινήσετε στο προστάδιο τις διαδικασίες της αποχώρησης, ιδιαίτερα το ύψος της αποζημίωσης. Έτσι, σε περίπτωση που αποχωρήσει ένας εταίρος, δε θα κινδυνέψει καθόλου η νομική υπόσταση της επιχείρησης. Ωστόσο, η πληρωμή της αποζημίωσης μπορεί να επιβαρύνει σημαντικά τη ρευστότητα.

Οργανωτική σαφήνεια

Η σαφής διάρθρωση της νομικής μορφής της ΕΠΕ αξίζει μία ιδιαίτερη αναφορά. Ο διαχειριστής μόνος είναι αρμόδιος για τα τρέχοντα θέματα. Οι εταίροι έχουν τη δυνατότητα

να ασκήσουν επιρροή στην εταιρική πολιτική μόνο στη συνέλευση των εταίρων. Ένας εταίρος ατομικά δεν μπορεί να δίνει οδηγίες ή να παρεμβαίνει στα τρέχοντα θέματα. Ο εταίρος όμως έχει ανά πάσα στιγμή δικαίωμα πληροφόρησης και ελέγχου (άρ. 51Α του νόμου των ΕΠΕ).

Αν οι εταίροι θέλουν, πέραν της θέσης τους ως επενδυτές, να συμμετέχουν στην εταιρική πολιτική, χωρίς όμως να αναλαμβάνουν ταυτόχρονα τη διαχείριση, έχουν τη δυνατότητα ως προς αυτό. Μια ΕΠΕ μπορεί να συγκροτήσει ένα γνωμοδοτικό συμβούλιο, το οποίο θα είναι εφοδιασμένο με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και θα επικουρεί με συμβουλές και πράξεις την τρέχουσα διαχείριση.

Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να λάβετε υπόψη;

Μπορεί να ιδρυθεί μια ΕΠΕ για κάθε σκοπό;

Μια ΕΠΕ μπορεί καταρχήν να ιδρυθεί για κάθε επιτρεπόμενο σκοπό. Μια αεροπορική εταιρία μπορεί να οργανωθεί εξίσου ως ΕΠΕ, όπως και ένας αρχιτέκτονας, ένας δικηγόρος ή ένας ιδιοκτήτης περιπτέρου. Ακόμη επιτρέπεται να ιδρυθεί μία ΕΠΕ για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις απαγορεύει ο νομοθέτης την ΕΠΕ, όπως σε ορισμένα ομόσπονδα κράτη την ΕΠΕ ιατρών ή την ασφαλιστική ΕΠΕ. Μια εταιρία ασφάλισης ζωής για παράδειγμα δε θα επιτρεπόταν να ασκεί αυτήν την δραστηριότητα ως ΕΠΕ. Με εξαίρεση αυτές τις περιπτώσεις, επιτρέπεται η ΕΠΕ να χρησιμοποιηθεί για κάθε επιτρεπόμενο σκοπό. Έτσι, είναι εξίσου δυνατό ένα νοσοκομείο-ΕΠΕ ή ψυχοθεραπευτήριο-ΕΠΕ, όπως μία ΕΠΕ διαμόρφωσης διαβίωσης ή μια βιοτεχνία-ΕΠΕ.

Ίδρυση από ένα ή περισσότερα άτομα

Περαιτέρω μπορεί μια ΕΠΕ να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα άτομα. Επίσης ένα

πρόσωπο ατομικά μπορεί να δημιουργήσει μια ΕΠΕ. Αυτή η εταιρία χαρακτηρίζεται ως μονοπρόσωπη εταιρία.

Ποια πλεονεκτήματα έχει μια περιορισμένης ευθύνης "εταιρία του επιχειρηματία" ("Μίνι-ΕΠΕ");

Ο νομοθέτης δημιούργησε τη λεγόμενη περιορισμένης ευθύνης "εταιρία του επιχειρηματία", επίσης αποκαλούμενη "Μίνι-ΕΠΕ". Αυτή η εταιρική μορφή, η οποία αποτελεί μία ειδική μορφή της ΕΠΕ, υφίσταται από την 01-11-2008. Η "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) -όπως είναι η επίσημη ονομασία της σύμφωνα με το νόμο- προσφέρει τη δυνατότητα να είναι το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο κάτω των 25.000,00 Ευρώ. Μπορεί να καθοριστεί οποιοδήποτε κατώτερο εταιρικό κεφάλαιο, θεωρητικά ακόμα και στο ύψος του ενός Ευρώ. Δεν πρέπει ωστόσο τα κέρδη που θα προκύψουν μελλοντικά να διανεμηθούν τυχαία, πόσο μάλλον το ¼ των κερδών πρέπει να διοχετεύεται στο αποθεματικό, το οποίο προορίζεται για τη δημιουργία εταιρικού κεφαλαίου. Με μια λεγόμενη αύξηση κεφαλαίου από τα εταιρικά μέσα, πρέπει να δημιουργηθεί από αυτό το αποθεματικό "καθαρό" εταιρικό κεφάλαιο. Το αποθεματικό μπορεί κατά τ' άλλα να διατεθεί μόνο για την κάλυψη ζημιών.

Μειονέκτημα της "εταιρείας του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) είναι ωστόσο, ότι δεν επιτρέπεται να καταβληθεί εισφορά σε είδος και οι εισφορές σε χρήμα πρέπει να καταβληθούν ολοσχερώς. Επίσης πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι αντισυμβαλλόμενοι αντιμετωπίζουν αρκετά καχύποπτα μία "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης), γιατί κάποιος ιδρύει μία "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) κατά βάση όταν δεν μπορεί να προσκομίσει ούτε καν το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο της ΕΠΕ (25.000 Ευρώ). Οι αντισυμβαλλόμενοι πράττουν καλώς και συνεργάζονται με την "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) τότε μόνο, όταν αυτή τους παρέχει εξασφαλίσεις ή προκαταβάλει από την πλευρά της. Ο νομοθέτης κατατάσσει μεν την

"εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) στις ΕΠΕ, ωστόσο δεν επιτρέπεται να φέρει την προσθήκη της νομικής μορφής ΕΠΕ, πόσο μάλλον η εταιρία πρέπει να εμφανίζεται στις έννομες συναλλαγές ρητά ως "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) ή εν συντομία ΕΠ (περιορισμένης ευθύνης).

Χρειάζεστε ένα εποπτικό ή ένα γνωμοδοτικό συμβούλιο;

Μια ΕΠΕ είναι και για αυτό το λόγο δημοφιλής, επειδή κατά την οργάνωσή της ή την διάρθρωσή της μπορούν να ληφθούν σε μεγάλο βαθμό υπόψη οι επιθυμίες των εταίρων. Εδώ γίνεται λόγος για την καταστατική κυριαρχία των εταίρων, δηλαδή τη δυνατότητα των εταίρων να διαμορφώνουν το καταστατικό βάσει των δικών τους επιθυμιών. Αυτό αφορά επίσης το ερώτημα, αν η εταιρία παρουσιάζει ένα εποπτικό συμβούλιο, ένα γνωμοδοτικό συμβούλιο, ένα διοικητικό συμβούλιο ή ένα άλλο συμβουλευτικό ή ελεγκτικό όργανο. Η εταιρία μπορεί να έχει ένα τέτοιο όργανο, ωστόσο δεν είναι καταρχήν υποχρεωτική η σύστασή του. Ο νόμος άλλωστε αναγνωρίζει ως ελεγκτικό όργανο μόνο το εποπτικό συμβούλιο. Τα γνωμοδοτικά και διοικητικά συμβούλια συγκροτούνται πάντα οικειοθελώς, χωρίς νομική υποχρέωση. Τα καθήκοντα που τους ανήκουν είναι κυρίως συμβουλευτικής ή ελεγκτικής φύσης και μπορούν ευέλικτα να προβλεφθούν στο καταστατικό.

Προσοχή:

Σε μία ΕΠΕ πρέπει ωστόσο να συσταθεί ένα εποπτικό συμβούλιο, όταν αυτό ορίζεται εκ του νόμου. Αυτό προβλέπεται για παράδειγμα στην πράξη σε δημοτικές εταιρίες ή σε εταιρίες, οι οποίες υπόκεινται στο δικαίωμα συνδιαχείρησης των εργαζομένων στο εποπτικό συμβούλιο.

Αν μία ΕΠΕ ανήκει σε μία κοινότητα, όπως συμβαίνει συχνά στις δημοτικές επιχειρήσεις

κοινής ωφέλειας, τότε πρέπει ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης να διασφαλίσει την επιρροή του στη διαχείριση της εταιρίας. Αυτό μπορεί να συμβεί μέσω των απεσταλμένων από αυτήν μελών του εποπτικού συμβουλίου. Σε αυτήν την περίπτωση είναι απαραίτητη η συγκρότηση ενός εποπτικού συμβουλίου. Στις εταιρίες με περιορισμένη ευθύνη, οι οποίες κατά κανόνα έχουν περισσότερους από 500 εργαζομένους, πρέπει να συσταθεί εποπτικό συμβούλιο, το οποίο στο ένα τρίτο αποτελείται από εκπροσώπους των εργαζομένων. Αν η εταιρία απασχολεί κατά κανόνα περισσότερους από 2.000 εργαζομένους, πρέπει το ένα δεύτερο των εδρών του εποπτικού συμβουλίου να καταλαμβάνεται από εκπροσώπους των εργαζομένων. Στις επιχειρήσεις της συνδιαχείρησης άνθρακα και χάλυβα ισχύει η εταιρική συνδιαχείρηση στο εποπτικό συμβούλιο ήδη από 1.000 εργαζόμενους και πάνω. Εκτός από αυτές τις εξαιρετικές περιπτώσεις, οι εταίροι μπορούν να αποφασίσουν αν θα συστήσουν ένα εποπτικό συμβούλιο ή αν θα εμπιστευτούν το σύνολο των αρμοδιοτήτων στην γενική συνέλευση των εταίρων. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι σκόπιμη η σύσταση ενός εποπτικού συμβουλίου: για παράδειγμα σε μια μεγάλη εταιρική κρίση, στην οποία θα ήταν πολύ δύσκολο να κληθούν μαζί όλοι οι εταίροι στις συνελεύσεις ή όταν μερικοί εταίροι έχουν ιδιαίτερο συμφέρον ελέγχου λόγω επιπρόσθετου δανείου ή μιας αφανούς συμμετοχής. Αν χρηματοδοτείται για παράδειγμα μια ΕΠΕ με μια αφανή συμμετοχή ενός εταίρου σε σημαντικό ύψος, είναι φυσικό ότι ο αφανής εταίρος, ο οποίος είναι ταυτόχρονα και εταίρος της ΕΠΕ, θα ασκήσει πίεση για τη συγκρότηση ενός εποπτικού συμβουλίου, στο οποίο για παράδειγμα αυτός ο ίδιος ή ένας ορισμένος από αυτόν τρίτος θα έχει μια θέση, για να είναι εξασφαλισμένη ιδίως η αντίστοιχη με το σκοπό χρησιμοποίηση των οικονομικών του πόρων. Επίσης μέσω ενός ελεγκτικού οργάνου θα αναγνωρίζονται νωρίτερα οι κρίσεις. Οι διαχειριστές θα υπόκεινται σε έλεγχο, θα πρέπει να ενημερώνουν το εποπτικό συμβούλιο και, αν χρειαστεί, θα ενεργούν λιγότερο ριψοκίνδυνα απ'ότι θα ενεργούσαν χωρίς άμεσο έλεγχο.

Οι αρμοδιότητες ενός γνωμοδοτικού συμβουλίου μπορούν ευέλικτα να καθορίζονται στο καταστατικό. Το εποπτικό συμβούλιο μπορεί να περιοριστεί στην απλή παροχή συμβουλών στον διαχειριστή. Σε αυτήν την περίπτωση ονομάζεται κατά κανόνα

γνωμοδοτικό συμβούλιο. Μπορεί ωστόσο να ελέγχει και τη διαχείριση της εταιρίας, να την καθοδηγεί ή ακόμα και να διορίζει και να ανακαλεί τους διαχειριστές.

Προσοχή:

Για τους εταίρους ισχύει: Όσο περισσότερες αρμοδιότητες αναθέσετε στο εποπτικό συμβούλιο, τόσο λιγότερες εξουσίες θα απομείνουν σε εσάς.

Οι εταίροι πρέπει να συνειδητοποιήσουν, ότι απομένουν για τους ίδιους λιγότερες εξουσίες. Η αρμοδιότητα τροποποίησης του καταστατικού είναι η σπουδαιότερη αρμοδιότητα του εταίρου. Αυτήν δεν μπορούν να τη μεταβιβάσουν στο εποπτικό συμβούλιο. Αυτό σημαίνει: Σε περίπτωση ανάγκης μπορούν οι εταίροι και πάλι να καταργήσουν το εποπτικό συμβούλιο μέσω μιας τροποποίησης του καταστατικού.

Πόσο κεφάλαιο χρειάζεστε για την ίδρυση μιας ΕΠΕ;

Το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο μιας ΕΠΕ ανέρχεται στο ποσό των 25.000 Ευρώ. Από αυτά πρέπει να καταβάλετε άμεσα τα 12.500 Ευρώ.

Ακόμη και σε μεγάλα εταιρικά κεφάλαια, πρέπει να καταβληθούν 12.500 Ευρώ, δηλαδή τουλάχιστον ένα τέταρτο από κάθε κεφαλαιουχική εισφορά, σε μετρητά. Αν επομένως ιδρύσουν για παράδειγμα δύο πρόσωπα μια ΕΠΕ με ένα εταιρικό κεφάλαιο ύψους 100.000 Ευρώ και αναλάβουν ο καθένας 50.000 Ευρώ ως εταιρική εισφορά για το σχηματισμό κεφαλαίου, τότε καθένας από αυτούς πρέπει να διαθέσει το ένα τέταρτο από αυτά, δηλαδή 12.500 Ευρώ σε μετρητά στην εταιρική περιουσία. Αν έχουν συμφωνηθεί εισφορές σε είδος, τότε πρέπει ενσωματωθούν πλήρως στην εταιρική περιουσία. Αν

λοιπόν εισφέρει ένας εταίρος το αυτοκίνητό του ή ένα ακίνητο επιχείρησης, πρέπει αυτή η εισφορά σε είδος να περιέλθει ολόκληρη στην κυριότητα της ΕΠΕ. Η εγγραφή της ΕΠΕ στο εμπορικό μητρώο πρέπει να ακολουθήσει μόλις οι ελάχιστες εταιρικές εισφορές ή οι εισφορές σε είδος περιέλθουν στην ελεύθερη διάθεση του ή των διαχειριστών στην περιουσία της εταιρείας.

Στην "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) (βλέπε παραπάνω) επιτρέπονται μόνο χρηματικές εισφορές. Αυτές πρέπει να καταβληθούν άμεσα ολοσχερώς. Ωστόσο, στην "εταιρία του επιχειρηματία" (περιορισμένης ευθύνης) δεν υπάρχει ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, έτσι ώστε εταιρικό κεφάλαιο 1,00 Ευρώ θα επαρκούσε.

Ποια παρεπόμενα έξοδα προκύπτουν κατά την ίδρυση;

Η ίδρυση μιας ΕΠΕ συνδέεται με έξοδα. Αναπόφευκτη είναι η πληρωμή των συμβολαιογραφικών εξόδων, των εξόδων δικηγόρου και των εξόδων εγγραφής στο εμπορικό μητρώο. Αυτά τα έξοδα υπολογίζονται βάσει της οργάνωσης των εξόδων, η οποία καθορίζει τα τέλη κυρίως σύμφωνα με τη λεγόμενη αξία του αντικειμένου. Στην ΕΠΕ ορίζει κανείς το εταιρικό κεφάλαιο. Η ίδρυση μιας ΕΠΕ με το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο των 25.000 Ευρώ κοστίζει περίπου 450 Ευρώ συμβολαιογραφικά έξοδα συμπεριλαμβανομένου του νόμιμου φόρου προστιθέμενης αξίας (αυτή τη στιγμή 19%). Σε μια μονοπρόσωπη ΕΠΕ τα συμβολαιογραφικά έξοδα είναι λιγότερα (περίπου 280 Ευρώ καθαρά). Τα έξοδα του δικηγόρου διαμορφώνονται βάσει του γερμανικού πίνακα αμοιβής δικηγόρων (RVG) και εξαρτώνται από το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου και των απαιτούμενων εργασιών.

Το εμπορικό μητρώο εισπράττει για τον έλεγχο και την εγγραφή της εταιρείας καθώς και για τα έξοδα δημοσίευσης ένα ποσό ύψους 200 Ευρώ. Το ποσό διαφέρει, επειδή κυμαίνονται

τα έξοδα για τη δημοσίευση της εγγραφής της ΕΠΕ στην αντίστοιχη εφημερίδα της κυβέρνησης π.χ. "Bundesanzeiger".

Περαιτέρω έξοδα μπορούν να προκύψουν από έναν έλεγχο με βάση τη νομοθεσία περί εμπορικών σημάτων, της σκοπούμενης εταιρικής επωνυμίας, όπως και από την παροχή νομικών συμβουλών. Ειδικά όταν συμμετέχουν περισσότεροι εταίροι, μπορεί να είναι σκόπιμο να συμβουλευτούν δικηγόρο της εμπιστοσύνης τους πριν την κατάρτιση της σύμβασης, και αν χρειαστεί ο καθένας χωριστά. Αυτή η παροχή συμβουλών μπορεί να περιλαμβάνει όχι μόνο τις ρήτρες της εταιρικής σύμβασης, αλλά και τη ρύθμιση των άλλων σχέσεων, όπως τη σύναψη της διαχειριστικής σύμβασης ή την τροποποίηση των υπαρχουσών διαθηκών ή των συμβάσεων γάμου. Αυτό ισχύει ιδίως όταν με τη σκοπούμενη ίδρυση της ΕΠΕ, για παράδειγμα μέσω της ανάληψης τραπεζικών εγγυήσεων, αναλαμβάνεται προσωπική ευθύνη έναντι του χρηματοδοτικού πιστωτικού ιδρύματος.